ЗАКОН ЗА ЧАСТНАТА ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

***Обн. ДВ. бр. 15 от 24 Февруари 2004 г.**, изм. ДВ. бр. 105 от 29 Декември 2005 г., изм. ДВ. бр. 30 от 11 Април 2006 г., изм. ДВ. бр. 34 от 25 Април 2006 г., изм. ДВ. бр. 82 от 10 Октомври 2006 г., изм. ДВ. бр. 109 от 20 Декември 2007 г., изм. ДВ. бр. 69 от 5 Август 2008 г., изм. ДВ. бр. 35 от 11 Май 2010 г., изм. ДВ. бр. 59 от 31 Юли 2010 г., изм. ДВ. бр. 73 от 17 Септември 2010 г., изм. ДВ. бр. 43 от 7 Юни 2011 г., изм. ДВ. бр. 44 от 12 Юни 2012 г.*

Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани с частната охранителна дейност, нейното административно регулиране и контрол.

Чл. 2. (1) Частната охранителна дейност е дейност по охрана на обекти, на мероприятия и на лица, и на техни права и законни интереси от противоправни посегателства.
(2) *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Дейността по ал. 1 се извършва въз основа на писмен договор от:
1. търговци, регистрирани по реда на Търговския закон или по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, които са получили лиценз по реда на този закон;
2. търговци, регистрирани в държава - членка на Европейския съюз, в друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или в Конфедерация Швейцария, които имат право да извършват такава дейност съгласно законодателството на държавата, в която са установени, и удостоверят, че отговарят на изискванията на този закон.
(3) *(Нова - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Дейността по ал. 1 се извършва и от звена за самоохрана в структурите на търговци или юридически лица, които са получили лиценз по реда на този закон.
(4) *(Нова - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Министърът на вътрешните работи съвместно с министъра на икономиката, енергетиката и туризма издават наредба за реда, по който търговците по ал. 2, т. 2 удостоверяват, че отговарят на изискванията на този закон.

Чл. 3. Частната охранителна дейност се осъществява при спазване на следните принципи:
1. зачитане на правата, свободите и достойнството на гражданите;
2. взаимодействие с органите на Министерството на вътрешните работи (МВР) в борбата с престъпността и опазването на обществения ред;

3. гарантиране на сигурност и безопасност в охраняваните обекти;
4. осъществяване на превантивна дейност въз основа на анализ на причините и условията за правонарушения в охраняваните обекти.

Чл. 4. (1) *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Частна охранителна дейност се извършва само след получаване на лиценз или удостоверяване правото на лицата по чл. 2, ал. 2, т. 2.
(2) Лицензът може да бъде за извършване дейността на територията на цялата страна или на територията на отделни области.

Чл. 5. (1) По реда на този закон се извършват следните видове дейности:
1. лична охрана на физически лица;
2. охрана на имуществото на физически или юридически лица;
3. охрана на мероприятия;
4. охрана на ценни пратки и товари;
5. *(изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* самоохрана на имущество на търговци или юридически лица.
(2) Дейностите по ал. 1 могат да се осъществяват и чрез технически системи за сигурност и помощни средства.

Чл. 6. Личната охрана е дейност по защитата на телесната неприкосновеност на физически лица от противозаконни посегателства, както и тяхното предотвратяване и пресичане.

Чл. 7. (1) Охраната на имуществото е дейност по неговата физическа защита от противоправни посегателства.
(2) Дейността по физическата защита може да включва и осигуряването на пропускателен режим в обектите.

Чл. 8. Дейността по охрана на мероприятия е комплекс от действия, насочени към обезпечаване спокойното и безпрепятствено протичане на масови прояви или дейности с краткосрочен характер.

Чл. 9. (1) Охраната на ценни пратки и товари е дейност по защита на пари, ценни книжа, благородни метали, произведения на изкуството и други ценности, чието транспортиране задължително се осъществява с въоръжена охрана, специално оборудван транспорт, надеждна връзка и други технически и помощни средства за защита.
(2) Министърът на вътрешните работи определя с наредба реда за организиране на охраната при транспортирането на ценните пратки и товари по ал. 1.

Чл. 10. Охраната с помощта на технически системи за сигурност е дейност по наблюдение и контрол с технически средства на охраняваните обекти и проверка на получените сигнали.

Чл. 11. (1) *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Самоохраната на имущество на търговец или юридическо лице е дейност, осъществявана от служители на търговеца или юридическото лице, обособени в самостоятелно структурно звено за охрана.
(2) Звената за самоохрана не могат да бъдат използвани под каквато и да е форма за охрана на лица, обекти и имущества, освен посочените в ал. 1.

Чл. 12. (1) Охранителната дейност се осъществява с невъоръжена или с въоръжена охрана.
(2) *(Изм. - ДВ, бр. 73 от 2010 г., в сила от 17.09.2010 г.)* При въоръжената охрана се спазват изискванията на Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Глава втора.
ЛИЦЕНЗ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ
(ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 43 ОТ 2011 Г.)

Чл. 13. (1) *(Предишен текст на чл. 13, изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Лицензи за извършване на частна охранителна дейност по чл. 5, ал. 1, т. 1 - 4 се издават само на търговци, регистрирани по реда на Търговския закон или по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария.
(2) *(Нова - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Лиценз за извършване на частна охранителна дейност по чл. 5, ал. 1, т. 5 се издава на търговец или юридическо лице.

Чл. 14. *(Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 44 от 2012 г., в сила от 01.07.2012 г.)* Лицензи за извършване на частна охранителна дейност се издават от директора на Главна дирекция "Национална полиция" или от упълномощени от него лица.

Чл. 15. (1) *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* За получаване на лиценз за извършване на дейности по чл. 5, ал. 1 лицата подават писмено искане до компетентния орган.
(2) Към искането по ал. 1 се прилагат:
1. *(изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* актуално удостоверение за вписване в търговския регистър или в регистър БУЛСТАТ;
2. *(изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., отм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.)*
3. *(изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* удостоверение по чл. 87, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, че търговецът и неограничено отговорните съдружници в командитно или събирателно дружество, или юридическо лице нямат задължения;

4. *(доп. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* декларация, че търговецът или юридическото лице няма парични задължения към държавата, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, или задължения към осигурителни фондове;
5. образци на лична идентификационна карта, отличителен знак или униформено облекло;
6. документ за внесена държавна такса.
(3) *(Доп. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Освен документите по ал. 2 физическите лица, регистрирани като еднолични търговци, членовете на управителния орган на търговското дружество или на юридическото лице, както и неограничено отговорните съдружници в командитно или събирателно дружество прилагат допълнително:
1. свидетелство за съдимост;
2. *(доп. - ДВ, бр. 82 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.)* служебна бележка от Националната следствена служба и областната дирекция на Министерството на вътрешните работи, удостоверяваща липсата на започнати наказателни производства за извършени умишлени престъпления от общ характер;
3. *(изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г.)* декларация от лицата, че срещу тях няма започнато досъдебно производство за извършено умишлено престъпление от общ характер;
4. медицинско удостоверение, че лицата не страдат от психически заболявания.
(4) *(Нова - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Към искането по ал. 1 търговците, регистрирани по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, прилагат документи, еквивалентни на посочените в ал. 2 и 3, издадени от компетентен орган от държавата, в която са установени, придружени с официален превод на български език.
(5) *(Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Обстоятелството по ал. 3, т. 3 се проверява и служебно.
(6) *(Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Лицензите по ал. 1 се издават по образец, утвърден със заповед на министъра на вътрешните работи.

Чл. 16. (1) *(Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 44 от 2012 г., в сила от 01.07.2012 г.)* Исканията за издаване на лицензи по чл. 14 се подават до директора на Главна дирекция "Национална полиция".
(2) *(Доп. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Когато представените документи са непълни или не отговарят на задължителните изисквания на този закон, търговецът или юридическото лице се уведомява писмено за това в 14-дневен срок от постъпването им.
(3) *(Доп. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Търговецът или юридическото лице отстранява непълнотите и несъответствията в документите или представя допълнително необходимите документи и сведения в 14-дневен срок от уведомлението по ал. 2. Ако в този срок не бъдат отстранени недостатъците на искането, производството по издаване на лиценз се прекратява.

Чл. 17. Компетентният орган по чл. 14 издава или отказва издаването на лиценз в срок един месец от подаване на искането, съответно от отстраняване на

непълнотите или несъответствията в документите, или от представянето на допълнително изисканите документи.

Чл. 18. (1) Лицензът за извършване на дейности по този закон се издава без срок.
(2) *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* До 31 март всяка календарна година лицата, извършващи дейност по чл. 5, ал. 1, подават декларация, че не е настъпила промяна в обстоятелствата по чл. 15.
(3) За издаваните лицензи се събират държавни такси в размери, определени от Министерския съвет.

Чл. 19. (1) *(Доп. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* При изгубване, противозаконно отнемане или унищожаване на лицензa за извършване на охранителна дейност търговецът или юридическото лице в 7-дневен срок от настъпване на обстоятелството писмено уведомява органа, който го е издал, като описва условията, при които е станало това.
(2) Органът, издал лицензa, в 14-дневен срок от уведомлението издава дубликат на документа, за което се събира държавна такса в размер, определен от Министерския съвет.

Чл. 20. *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Търговците или юридическите лица са длъжни в 14-дневен срок писмено да уведомят органа, издал лицензa или вписал удостоверяването по чл. 2, ал. 2, т. 2, за промяна на обстоятелствата по чл. 15 и чл. 27, ал. 2.

Чл. 21. (1) Лиценз не се издава, а издаденият се отнема, когато:
1. *(доп. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* търговецът или юридическото лице:
а) има парични задължения към държавата, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, или задължения към осигурителни фондове, освен ако компетентният орган е допуснал разсрочване или отсрочване на задълженията;
б) е обявен в несъстоятелност;
в) осъществява вид охранителна дейност, за която няма лиценз или я осъществява извън територията, за която има лиценз;
г) предостави на назначените от него охранители огнестрелно оръжие, без те да притежават съответно разрешение за носене и употреба;
2. едноличният търговец, управителят или членът на управителния орган или неограничено отговорният съдружник в командитно или събирателно дружество:
а) е осъждан за умишлено престъпление от общ характер;
б) срещу него е започнато наказателно преследване за умишлено престъпление от общ характер;
в) страда от психическо заболяване;
3. *(изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* ръководителят на охранителната дейност или определените за охранители служители не отговарят на условията по чл. 27, ал. 2.

(2) *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Издаденият лиценз не се отнема, ако в едномесечен срок търговецът или юридическото лице отстрани допуснатото нарушение на чл. 27, ал. 2.
(3) При отнемане на лиценза лицата по ал. 1 не могат да кандидатстват за издаване на нов лиценз за срок от една година от отнемането, а при отказ за издаване на лиценз срокът е 6 месеца.

Чл. 22. *(Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.)* Отказът за издаване на лиценз и отнемането му могат да се обжалват по съдебен ред чрез органа, който е издал акта, в 14-дневен срок по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 23. *(Отм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)*

Глава трета.
ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦАТА, ИЗВЪРШВАЩИ ЧАСТНА ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ, И НА ТЕХНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ

Чл. 24. (1) При организиране на охраната лицата, извършващи дейност по чл. 5:
1. оценяват състоянието и степента на сигурност на охраняваните обекти при необходимост, но не по-малко от веднъж годишно;
2. създават съответната организация за охрана и безопасност, включително чрез провеждане на задължителен ежедневен и периодичен инструктаж на охранителите;
3. изготвят и съхраняват правила и указания за спецификата на извършваните видове охранителна дейност, утвърдени от възложителя по договора за охрана или от упълномощен от него представител.
(2) *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* За всеки обект, поет за охрана, лицата, извършващи дейност по чл. 5, изготвят и съхраняват на обекта и план за неговата охрана, който включва:
1. особеностите на охранявания обект;
2. организация на охраната (постове, маршрути, смени, въоръжение, комуникации и указания за тактиката на действие при различни ситуации);
3. данни за оръжието, ако такова се използва за охрана на обекта;
4. данни за моторните превозни средства, ако такива се използват при осъществяване на охраната;
5. данни за монтиране на видеокамери, както и на аналогични технически средства или системи, позволяващи да се правят видеозаписи;
6. правилник за пропускателния режим, утвърден от възложителя по договора за охрана или от упълномощено от него лице;
7. списък и график за работа на охранителите.
(3) *(Изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* В 14-дневен срок от подписването на договора за охрана или от фактическото поемане на обекта за охрана по чл. 5, ал. 1, т. 5 лицата, извършващи дейност по чл. 5, ал. 1, уведомяват писмено за това органа, издал лиценза или

вписал удостоверяването по чл. 2, ал. 2, т. 2, и съответната областна дирекция на Министерството на вътрешните работи, на чиято територия се извършва дейността. В същия срок компетентните органи се уведомяват писмено и за снемането на охраната.

Чл. 25. На лицата, извършващи дейност по чл. 5, се забранява:
1. при осъществяването на дейността да въвеждат и използват методи или средства, които излагат на опасност живота и здравето на други лица или уронват честта и достойнството на гражданите;
2. да приемат за изпълнение задължения, които противоречат на закон или друг нормативен акт;
3. да използват униформено облекло, символи и отличителни знаци, полицейски лампи, маскировъчни качулки или надписи, въведени за структурни звена на МВР или за други държавни органи и показващи принадлежност към тях;
4. да предоставят или преотстъпват на други лица своя лиценз за извършване на частна охранителна дейност.

Чл. 26. (*Изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)* Лицата, осъществяващи частна охранителна дейност, са длъжни да предоставят на органите на МВР, а за охраняваните обекти на Министерството на отбраната и на Българската армия - на служба "Военна полиция" информацията, с която разполагат относно извършена, извършваща се или подготвяна престъпна дейност.

Чл. 27. *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* (1) Ръководител на охранителна дейност или охранител може да е лице, което работи по основно трудово правоотношение на длъжност "ръководител на охранителна дейност", съответно "охранител" съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите въз основа на сключен трудов договор с лице, извършващо дейност по чл. 5.
(2) Лицата, извършващи дейност по чл. 5, могат да сключат трудов договор само с пълнолетно и дееспособно лице с не по-ниско от средно образование за длъжността "ръководител на охранителна дейност", а за длъжността "охранител" - с пълнолетно и дееспособно лице с не по-ниско от основно образование, което:
1. е гражданин на държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;
2. не е осъждано за умишлени престъпления от общ характер;
3. няма започнато наказателно преследване за извършено умишлено престъпление от общ характер;
4. е психически и физически здраво.
(3) При сключването на трудовия договор лицето по ал. 2 представя следните документи:
1. документ, че е гражданин на държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;

2. документ за завършено образование;
3. свидетелство за съдимост;
4. служебна бележка от Националната следствена служба, че лицето не е привлечено като обвиняем за умишлено престъпление от общ характер;
5. служебна бележка от окръжната прокуратура (Софийската градска прокуратура) по постоянен адрес на лицето, че то не е привлечено като обвиняем за умишлено престъпление от общ характер;
6. декларация от лицето, че не е привлечено като обвиняем за умишлено престъпление от общ характер;
7. медицинско удостоверение, че лицето е физически и психически здраво.
(4) Гражданите на друга държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария представят документи, еквивалентни на посочените в ал. 3, т. 3 - 5, издадени от компетентен орган на съответната държава, придружени с официален превод на български език.
(5) Документите по ал. 3 и 4 трябва да бъдат издадени не по-рано от 6 месеца преди сключване на трудовия договор с изключение на документите по ал. 3, т. 1 и 2.
(6) В 14-дневен срок от сключването на трудовия договор лицата, извършващи дейност по чл. 5, уведомяват писмено за това компетентния орган, издал лиценза или вписал удостоверяването по чл. 2, ал. 2, т. 2, като посочват трите имена, единния граждански номер (ЕГН) или личния номер на лицето, номера на трудовия договор и срока, за който е сключен. В същия срок компетентният орган се уведомява и за прекратяване на трудовото правоотношение. Уведомяването се извършва чрез директора на съответната областна дирекция на МВР, на чиято територия работят лицата по ал. 1.
(7) Лицата, извършващи дейност по чл. 5, съхраняват за срок три години след прекратяване на трудовото правоотношение и при поискване представят за проверка на компетентните органи документите по ал. 3 и 6.

Чл. 28. (1) *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.)* Лицата, заемащи длъжност "ръководител на охранителна дейност" и "охранител", преминават първоначално обучение в учебни заведения, които имат право да обучават лица за професия "охранител". Лицата, които притежават професионална квалификация "охранител", не преминават първоначално обучение.
(2) *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.)* Служителите по ал. 1 изпълняват дейност по охрана след успешно завършване на курса за първоначално обучение.
(3) *(Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 44 от 2012 г., в сила от 01.07.2012 г.)* Обучението по ал. 1 се провежда въз основа на учебна програма, която включва задължително програма минимум, изготвена от Академията на МВР и утвърдена от директора на Главна дирекция "Национална полиция".
(4) Служителите получават и допълнителна подготовка в зависимост от вида на охранителната дейност, спецификата на охранявания обект, степента на риска, изискванията на възложителя и други.

Чл. 29. При упражняване на дейността служителите носят лична идентификационна карта със снимка, отличителен знак и униформено облекло.

Чл. 30. (1) При извършване на дейността по чл. 5 охранителите:
1. изискват спазването на установения от възложителя по договора пропускателен режим при влизане и излизане от охранявания обект и вътрешния ред в него, включително чрез даване и спазване на задължителни указания при:
а) проверка на документите за самоличност на външни лица и служебните пропуски на работещите;
б) проверка на багажа, товара и/или на МПС и съпроводителните им документи;
2. проверяват сигнали, получени от обекти, оборудвани с технически системи за сигурност и включени на централизирани и локални системи за наблюдение и контрол, като проверката се извършва от подвижни наряди.
(2) Гражданите задължително се уведомяват чрез информационни табла, поставени на видно място, че при влизане и излизане от охранявания обект подлежат на проверките по ал. 1, т. 1, букви "а" и "б".
(3) Проверката се извършва по начин, който да не уронва честта и достойнството на гражданите.
(4) Чрез информационните табла по ал. 2 гражданите се уведомяват за използването на технически средства за наблюдение и контрол на обекта, без да се уточнява тяхното местоположение.
(5) Получените видеозаписи се унищожават най-късно в 30-дневен срок след извършването им, за което се съставя протокол от ръководителя на охранителната дейност, освен в случаите, когато те съдържат данни за извършено нарушение на обществения ред или престъпление.
(6) Получените видеозаписи, съдържащи данни за извършено нарушение на обществения ред или престъпление, се предават на правоохранителните органи.

Чл. 31. (1) Когато при извършване на проверка се констатира нарушение на установения пропускателен режим или на правилата за вътрешния ред в охранявания обект, охранителят незабавно уведомява за това ръководителя си.
(2) *(Изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)* При данни за извършено престъпление незабавно се уведомяват прокурорът и съответните полицейски органи, а при данни за извършено престъпление в охранявани обекти на Министерството на отбраната и Българската армия незабавно се уведомява служба "Военна полиция".

Чл. 32. (1) Охранителите задържат лице в района на охранявания обект, когато:
1. е извършило престъпление в района на охранявания обект;
2. с действията си създава опасност за живота и здравето на намиращите се в района на охранявания обект лица, на персонално охраняваното лице или уврежда имуществото им.

(2) При задържане на лице по ал. 1 охранителите незабавно уведомяват съответните полицейски органи и изпълняват техните разпореждания.
(3) При предаване на задържаното лице на съответните полицейски органи се съставя протокол, който съдържа:
1. собствено, бащино и фамилно име на съставителя и неговата длъжност;
2. дата на съставяне на протокола;
3. дата и място на задържането;
4. описание на обстоятелствата, при които е било задържано лицето;
5. собствено, бащино и фамилно име на задържаното лице, ЕГН, постоянен или настоящ адрес;
6. обясненията или възраженията на задържаното лице, ако е направило такива;
7. собствено, бащино и фамилно име на свидетелите, ЕГН, постоянен или настоящ адрес и техните писмени показания.
(4) Протоколът се подписва от съставителя и се предава на полицейските органи.
(5) По преценка на полицейските органи или по искане на задържаното лице се извършва медицински преглед.

Чл. 33. При изпълнение на служебните си задължения охранителите могат да използват лични предпазни и защитни средства.

Чл. 34. (1) Охранителите имат право да използват физическа сила и помощни средства - белезници, каучукови и пластмасови палки, когато не е възможно да изпълнят служебните си задължения по друг начин, като се съобразяват с конкретната обстановка, характера на нарушението на обществения ред и личността на нарушителя.
(2) Физическа сила и помощни средства могат да бъдат използвани след задължително предупреждение, с изключение на случаите на внезапно нападение.
(3) При използване на физическа сила и помощни средства охранителите са длъжни да пазят живота и здравето на лицата, срещу които са насочени.
(4) Използването на физическа сила и помощни средства се преустановява незабавно след постигане целта на приложената мярка.
(5) Забранява се използването на физическа сила и помощни средства по отношение на малолетни лица и бременни жени.

Чл. 35. За всеки случай на задържане, използване на физическа сила, помощни средства и огнестрелно оръжие охранителят изготвя писмен доклад до ръководителя си, екземпляр от който незабавно се предава на съответните полицейски органи.

Чл. 36. При осъществяване на охранителната дейност на охранителите и техните ръководители се забранява:
1. провокиране към извършване на правонарушения;
2. намеса или вземане на страна при уреждане на колективни трудови спорове в охраняваните обекти;

3. възпрепятстване на държавните органи при изпълнение на законовите им функции;
4. извършване на действия, с които се ограничават правата и свободите на гражданите;
5. предоставяне или преотстъпване на личната идентификационна карта, отличителен знак или униформа на други лица.

Глава четвърта.
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ОРГАНИТЕ НА МВР

Чл. 37. (1) *(Изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 44 от 2012 г., в сила от 01.07.2012 г.)* Към Главна дирекция "Национална полиция" се създава Консултативен съвет за сътрудничество по въпросите на частната охранителна дейност, наричан по-нататък "съвета". Той се състои от председател - заместник-директор на Главна дирекция "Национална полиция", и шестима членове - трима упълномощени представители на сдружения на лица, извършващи частна охранителна дейност, и трима служители на дирекцията, определени от директора на Главна дирекция "Национална полиция".
(2) Съветът:
1. обсъжда проблеми, свързани с частната охранителна дейност и предлага мерки за разрешаването им;
2. набелязва и предлага конкретни форми за сътрудничество и взаимодействие между полицейските органи и лицата, извършващи частна охранителна дейност, и отчита резултатите от тях.
(3) Съветът се свиква на заседания най-малко веднъж на три месеца от неговия председател.
(4) Заседанията на съвета се считат за редовни, ако на тях присъстват повече от половината от представителите на сдруженията и полицейските органи. Решенията се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите членове.
(5) Председателят определя административен секретар, който отговаря за организирането на работата на съвета.
(6) *(Изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 44 от 2012 г., в сила от 01.07.2012 г.)* Техническото и деловодното обслужване на работата на съвета се извършва от Главна дирекция "Национална полиция".

Чл. 38. Лицата, извършващи частна охранителна дейност, могат да създават сдружения за защита на професионалните си интереси, които:
1. защитават интересите на членовете си и подпомагат дейността им;
2. оказват съдействие на органите на МВР;
3. сезират контролните органи за констатирани нарушения на този закон;
4. упълномощават свои представители за участие в съвета.

Чл. 39. Полицейските служители, които осъществяват взаимодействието по този закон, информират при необходимост лицата, извършващи частна охранителна дейност, за криминогенната обстановка в района, на чиято територия се намира охраняваният от тях обект.

Глава пета.
КОНТРОЛ ВЪРХУ ЧАСТНАТА ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Чл. 40. (1) *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* В МВР се изгражда и поддържа Единен автоматизиран централизиран регистър на лицензите за дейностите по този закон.
(2) *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Единният автоматизиран централизиран регистър на лицензите съдържа данни за:
1. *(изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* търговците или юридическите лица с издаден лиценз за извършване на частна охранителна дейност, отказите за издаване на лиценз и отнетите лицензи;
2. *(изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* търговците по чл. 2, ал. 2, т. 2, на които е удостоверено правото за извършване на частна охранителна дейност;
3. охраняваните обекти и броя охранители;
4. средствата, използвани при осъществяване на охраната (МПС, оръжие и други).
(3) Информацията от Единния автоматизиран централизиран регистър може да се използва само за осъществяване на контрол по този закон и за предотвратяване, пресичане и разкриване на престъпления.

Чл. 41. (1) *(Изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 35 от 2010 г., в сила от 11.05.2010 г., изм. - ДВ, бр. 44 от 2012 г., в сила от 01.07.2012 г.)* Контролът върху дейностите по този закон се извършва от държавни служители от МВР - от Главна дирекция "Национална полиция" и областните дирекции на Министерството на вътрешните работи, определени със заповед.
(2) Контролните органи по ал. 1:
1. изискват необходимите за провеждането на контрола документи и информация;
2. изискват достъп до охраняваните обекти;
3. дават задължителни предписания за привеждане на охранителната дейност в съответствие с изискванията на закона;
4. *(изм. - ДВ, бр. 73 от 2010 г., в сила от 17.09.2010 г.)* контролират спазването на изискванията на Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия при въоръжената охрана;
5. имат право да извършват охранително обследване на обекти и да дават предписания.
(3) Контролните органи освен в предвидените от този закон случаи са длъжни да не разгласяват информацията, представляваща търговска тайна на проверяваните от тях лица.

Глава шеста.
АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 42. (1) *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Който извършва дейност по чл. 5 без лиценз или без удостоверяване по чл. 2, ал. 2, т. 2, се наказва:
1. за физически лица - с глоба от 1000 до 10 000 лв.;
2. за юридически лица и еднолични търговци - с имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв.
(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, са налагат следните наказания:
1. за физически лица - глоба от 10 000 до 20 000 лв.;
2. за юридически лица и еднолични търговци - имуществена санкция в размер от 50 000 до 100 000 лв.

Чл. 43. (1) Лице, извършващо дейност по чл. 5, което сключи трудов договор с лице, неотговарящо на изискванията за назначаване на охранители по този закон, се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция, в размер 1000 лв. за всяко отделно нарушение.
(2) Лице, извършващо дейност по чл. 5, което използва за осъществяване на охранителна дейност лице, с което не е сключило трудов договор, се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция, в размер 1000 лв. за всяко отделно нарушение.

Чл. 44. *(Изм. - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Лице, извършващо дейност по чл. 5, което не изпълни задълженията си по чл. 18, ал. 2 или по чл. 20, се наказва с имуществена санкция в размер 1000 лв. за всяко отделно нарушение.

Чл. 45. Който не изпълни друго задължение, произтичащо от този закон относно изискванията за извършване на охранителна дейност, се наказва с глоба от 200 до 500 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 46. (1) Нарушенията се констатират с актове, съставени от контролните органи по този закон.
(2) Въз основа на съставените актове министърът на вътрешните работи или упълномощени от него длъжностни лица издават наказателни постановления.
(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Допълнителни разпоредби

§ 1. "Повторно" по смисъла на този закон е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на наказателното постановление, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение.

§ 1а. *(Нов - ДВ, бр. 43 от 2011 г.)* Министерството на вътрешните работи осигурява възможност за приемане на документите по чл. 15, чл. 18, ал. 2, чл. 20, чл. 24, ал. 3 и чл. 27, ал. 6 в електронна форма при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Издадените до влизането в сила на закона разрешения са валидни до изтичането на срока им.

§ 3. Образуваните преди влизането в сила на закона производства за отнемане на разрешения и за налагане на административни наказания се довършват по досегашния ред.

§ 4. В тримесечен срок от влизането в сила на закона директорът на Национална служба "Полиция" утвърждава програмата по чл. 28, ал. 3.

§ 5. В Закона за Министерството на вътрешните работи *(обн., ДВ, бр. 122 от 1997 г., бр. 29 от 1998 г. - Решение № 3 на Конституционния съд от 1998 г.; изм., бр. 70, 73 и 153 от 1998 г., бр. 30 и 110 от 1999 г., бр. 1 и 29 от 2000 г., бр. 28 от 2001 г., бр. 45 и 119 от 2002 г., бр. 17, 26, 95, 103, 112 и 114 от 2003 г.)* се правят следните изменения:
1. Член 81б се отменя.
2. В чл. 81в:
а) алинея 1 се отменя;
б) в ал. 2 думите "получили разрешение по ал. 1" се заменят с "осъществяващи дейност по Закона за частната охранителна дейност";
в) ал. 3 се отменя.
3. В чл. 284, ал. 1 думите "81б, 81в и" се заличават.

§ 6. Изпълнението на закона се възлага на министъра на вътрешните работи.

Законът е приет от XXXIX Народно събрание на 11 февруари 2004 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС
(ОБН. - ДВ, БР. 105 ОТ 2005 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2006 Г.)

§ 88. Кодексът влиза в сила от 1 януари 2006 г., с изключение на чл. 179, ал. 3, чл. 183, ал. 9, § 10, т. 1, буква "д" и т. 4, буква "в", § 11, т. 1, буква "б" и § 14, т. 12 от преходните и заключителните разпоредби, които влизат в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС
(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.07.2006 Г.)

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:
1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;
2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;
3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ТЪРГОВСКИЯ РЕГИСТЪР
(ОБН. - ДВ, БР. 34 ОТ 2006 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 80 ОТ 2006 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 53 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2008 Г.)

§ 56. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2006 г., изм. – ДВ, бр. 53 от 2007 г.) Този закон влиза в сила от 1 януари 2008 г., с изключение на § 2 и § 3, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ "НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ"
(ОБН. - ДВ, БР. 109 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2008 Г.)

§ 44. Законът влиза в сила от 1 януари 2008 г.

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧАСТНАТА ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

(ОБН. - ДВ, БР. 35 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 11.05.2010 Г.)

§ 2. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ
(ОБН. - ДВ, БР. 59 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 31.07.2010 Г.)

§ 77. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:
1. параграфи 9 (относно чл. 19, ал. 4), 53, 60 и 66 (относно чл. 98, ал. 5 и 6), които влизат в сила от 1 януари 2011 г.;
2. параграф 75, който влиза в сила от 30 септември 2011 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ОРЪЖИЯТА, БОЕПРИПАСИТЕ, ВЗРИВНИТЕ ВЕЩЕСТВА И ПИРОТЕХНИЧЕСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ
(ОБН. - ДВ, БР. 73 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 17.09.2010 Г.)

§ 32. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:
1. член 15, 16, чл. 17, ал. 3, чл. 29, ал. 1 - 3, чл. 30, 33, 34, 44, 72, 107, 110, чл. 121, ал. 2, т. 10, чл. 130, чл. 145, ал. 1, т. 5, чл. 162, 163, 164, чл. 166, ал. 2 и 4, чл. 169 и чл. 214, ал. 5, които влизат в сила от 5 април 2012 г.;
2. член 94, ал. 1, която влиза в сила от 1 март 2011 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧАСТНАТА ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ
(ОБН. - ДВ, БР. 43 ОТ 2011 Г.)

§ 21. Звената за самоохрана осъществяват дейността си по досегашния ред в срок до една година от влизането в сила на този закон.
. . . . . .
§ 24. Параграф 16 влиза в сила от 1 януари 2012 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
(ОБН. - ДВ, БР. 44 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2012 Г.)

§ 54. (1) Създадената с този закон Главна дирекция "Национална полиция" е правоприемник на активите, пасивите, правата и задълженията на Главна дирекция "Криминална полиция" и на Главна дирекция "Охранителна полиция".

(2) Процесуалното представителство по висящи спорове на Главна дирекция "Криминална полиция" и Главна дирекция "Охранителна полиция" се осъществява от директора на Главна дирекция "Национална полиция".

§ 55. С влизането в сила на този закон заварените служебни и трудови правоотношения на държавните служители и лицата, работещи по трудово правоотношение в Главна дирекция "Криминална полиция" и в Главна дирекция "Охранителна полиция", се преобразуват съответно в служебни и трудови правоотношения на държавни служители и на лица, работещи по трудово правоотношение в Главна дирекция "Национална полиция".

§ 56. Издадените подзаконови нормативни актове преди влизането в сила на този закон се прилагат до издаването на съответните нови актове, доколкото не му противоречат.

§ 57. Стажът, придобит по Закона за държавния служител и по Кодекса на труда от служителите по § 64 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 93 от 2009 г.), се зачита за работа при един и същ работодател, съответно орган по назначаване.

. . . . . .

§ 70. Законът влиза в сила от 1 юли 2012 г.